

HVIDOVRE KOMMUNE
Hvidovrevej 278
2650 Hvidovre

Arbejdstilsynet
Tilsynscenter Øst
Landskronagade 33
2100 København Ø

T 70 12 12 88
at@at.dk
www.at.dk

CVR 21481815

8. januar 2018

Afgørelse

Vi sendte en høring til jer den 20. december 2017 i forlængelse af tilsynsbesøget den 14. december 2017.

På besøget hos HVIDOVRE KOMMUNE - Børn og Velfærd på arbejdsstedet Hvidovrevej 274, 2650 Hvidovre talte vi med ledende sundhedsplejerske Ellen Bonde-Pedersen, souschef og daglig leder af børneterapeuter Anette Bjerring Jensen og arbejdsmiljørepræsentant Merete Holm.

Sag
20170065501/4
Ansvarlig:
Susanne Busk Jensen

CVR 55606617
P 1003267731

Side 1/6

I har nu haft mulighed for at komme med jeres bemærkninger til sagens oplysninger. Hvis I har sendt bemærkninger til os, er de indgået i vores vurdering af sagen, og de fremgår af afsnittet nedenfor om sagens oplysninger.

Vi har på baggrund af de samlede oplysninger truffet følgende afgørelse:

Påbud

Virksomheden påbydes at sikre tilstrækkelig tilførsel af frisk luft uden generende træk i kontorlokalerne hos Børn og velfærd.

Det skal herunder sikres, at hvis der ikke på forsvarlig måde kan opnås tilstrækkelig luftfornyelse gennem vinduer, døre, ventiler og lignende til det fri, skal indrettes en mekanisk ventilation, der giver tilstrækkelig tilførsel af frisk luft af passende temperatur og fugtighed.

I skal efterkomme påbuddet **senest den 15. maj 2018**.

I skal orientere alle arbejdsmiljø- og tillidsrepræsentanter, der er berørt af påbuddet.

I skal **senest den 22. maj 2018** give os besked om, hvordan I har efterkommet påbuddet. Inden I giver os besked, skal I orientere arbejdsmiljøorganisationen om, hvordan påbuddet er efterkommet. I skal bruge [formularen](#) på vores selvbetjeningsløsning OnlineAt.

Begrundelse for påbuddet

Det er Arbejdstilsynets vurdering, at luftskiftet på kontorene i Børn og Velfærd, hvor de ansatte sidder, ikke er tilstrækkeligt til at sikre en passende luftkvalitet og temperatur. Dette begrundes med de konstaterede forhold, hvor luften var meget tung i kontorlokalerne Em 41, Em 43, Em 44, Em 46, Em 32, E 030, E 028, E 023 samt E 024, hvor det kun var muligt at udskifte luften ved at åbne vinduerne, hvilket medførte, at de ansatte sad i kulde og trækgener.

Det er endvidere Arbejdstilsynets vurdering, at udluftning gennem vinduer i løbet af dagen i en stor del af året vil give anledning til kulde og træk.

Arbejdstilsynet har i øvrigt i begrundelsen lagt vægt på at:

- Størstedelen af de ansatte dagligt sidder 2-3 timer, enkelte dage 4 timer, i kontorlokalerne.
- Der i kontorlokalerne ikke er etableret nogen form for mekanisk ventilation, som udskifter luften i lokalerne.
- De ansatte er nødt til at lufte ud meget ofte for at få frisk luft tilført til lokalerne, og derved udsættes for kulde og trækgener.
- Det ofte ikke er muligt at åbne døren til gangarealerne for at skabe ro på kontorene fx på grund af telefonsamtaler, journalskrivning eller samtaler med borgere.
- De ansatte sidder meget tæt i kontorlokalerne, samt at de ansatte, som sidder lige umiddelbart ved vinduerne, i særlig grad udsættes for kulde og trækgener, når vinduerne lukkes op i lokalerne, særligt i de kolde måneder.
- Der er en lille ventil i vinduerne på kontorlokalerne, som kan åbnes, men som ikke tilfører frisk luft i tilstrækkelig grad.
- Der i enkelte lokaler var en generende lugt.
- De ansatte dagligt har gener i form af hovedpine og koncentrationsbesvær samt enkelte ansatte, som har luftvejsgener, der bliver forværret, når de er på arbejde.

Utilstrækkeligt luftskifte kan føre til indeklimagener for de ansatte i form af træthed, hyppige hovedpiner og dårligere koncentration.

Sagens oplysninger

Under rundgangen på virksomheden konstaterede Arbejdstilsynet at:

- Der i kontorlokale EM 44 var indrettet kontorarbejdspladser til 3 ansatte. Lokalet blev målt til 20 m².
- Der i kontorlokale EM 41 var indrettet kontorarbejdspladser til 3 ansatte. Lokalet blev målt til 9,1 m².
- Der i kontorlokale EM 43 var indrettet kontorarbejdspladser til 7 ansatte. Lokalet blev målt til 22 m². Her sad de ansatte tillige så tæt, at der måltes et gangareal for et af bordene på 40 cm samt 50 cm fra stoleryg til væg, hvor den ansatte ikke sad på stolen, og hvor stolen stod helt ind til bordet (se billede 1).
- Der i kontorlokale EM 46 var indrettet kontorarbejdspladser til 5 ansatte samt løbende 1 studerende. Lokalet blev målt til 18,8 m². I dette lokale fik Arbejdstilsynet forevist en rapport, hvoraf det fremgik, at der på en almindelig arbejdsdag, var målt et forhøjet Co₂ på op til 2732 (se billede 2).
- Der i kontorlokale E 032 var indrettet kontorarbejdspladser til 4 ansatte. Lokalet blev målt til 12 m².

- Der i kontorlokale E 030 - POB lokalet var indrettet mødelokale. Lokalet blev målt til 10 m². Her blev der ligeledes konstateret en generende lugt.
- Der i kontorlokale E 028 var indrettet kontorarbejdspladser til 2 ansatte. Lokalet blev målt til 10 m².
- Der i lokale 023 var indrettet som et stort fælleslokale. Lokalet blev målt til 64 m².
- Der i kontorlokale E 024 var indrettet til mødelokale. Lokalet blev målt til 19 m².
- Der i kontorlokale E 108 var indrettet kontorarbejdspladser til 5 ansatte. Lokalet blev målt til 13 m² (se billede 3).

Fælles for alle kontorlokalerne konstateredes det at:

- Der i 2017 er opsat nye vinduer, hvor der i alle vinduer var en lille ventil, som kunne åbnes ca. ½ cm., og som kunne tilføre frisk luft til kontorlokalet.
- Der ikke var etableret nogen mekanisk ventilation, som kunne sikre luftskifte i kontorlokalerne.
- Der var nogle gamle ventilationsriste, som var spæret af.
- De ansatte sad meget tæt ved arbejdsborde med målene 80 x 120 cm.
- Der var indrettet skærmarbejdspladser på alle arbejdsborde.
- Der måltes 2,70 m til loftet.
- Der var en meget tung luft.

Endvidere blev det konstateret at:

- Der de steder, hvor vinduet stod åbent under rundgangen, var træk og kuldegener.
- Der i enkelte kontorlokaler var en generende lugt.

Arbejdstilsynet fik oplyst at:

- Ventilen i vinduerne ingen effekt havde på indeklimaet.
- De ansatte sad dagligt i kontorlokalerne i 2-3 timer, enkelte dage 4 timer.
- De ansatte flere steder måtte lufte ud allerede efter 15-20 minutter i kontorlokalet.
- De ansatte, som sad nærmest vinduet, ofte inden for ½ -1 meter, i særlig grad blev udsat for kulde og trækgener, når der blev luftet ud.
- Det ofte ikke er muligt at åbne døren til gangarealerne for at skabe ro på kontorene fx på grund af telefonsamtaler, journalskrivning eller samtaler med borgere.
- De ansatte var instrueret i at lufte ud morgen, frokost og eftermiddag, når der fx blev holdt frokost eller pause, men at det var nødvendigt at lufte ud langt oftere.
- Der i lokale E 030 POB lokalet var en generende lugt, og at de ansatte afholder møder 3 timer dagligt med børn og forældre i forbindelse med POB forløb samt at der derudover afholdes distriktsmøder.
- Der i lokale E 023 blev arrangeret 8. klasses forløb 2 dage om ugen, familieliv samt personalemøder en dag om ugen samt åbent hus en dag om ugen. Og at når der var mange i lokalet, særligt dagene med 8. klasses forløb, var en meget tung luft i lokalet, og de ansatte var nødt til at have vinduerne åbne gennem hele dagen.
- Der var en generende lugt i flere lokaler, særligt om morgenen.

- De ansatte dagligt havde gener i form af hovedpine, tørre slimhinder samt koncentrationsbesvær.
- Enkelte ansatte har luftvejsgener, som bliver forværret, når de er på arbejde.
- De ansatte ikke havde gener i form af hovedpine, når de var væk fra huset til eksterne møder etc.

Ovenstående oplysninger blev bekræftet af ledende sundhedsplejerske Ellen Bonde-Pedersen.

Anvendte regler

- § 42 stk. 1 og § 77, stk. 1, i lovbekendtgørelse nr. 1084 af 19. september 2017 af lov om arbejdsmiljø.
- § 34 stk. 1 og 2, i bekendtgørelse nr. 96 af 13. februar 2001 om faste arbejdssteders indretning med senere ændringer.

Vejledning til at efterkomme påbuddet

I kan læse mere om arbejdsstedets indretning, temperaturer og indeklime i følgende At-vejledninger:

- A.1.9 Faste arbejdssteders indretning www.at.dk/vejledninger/a-1-9
- A.1.12 Temperaturer i arbejdsrum på faste arbejdssteder www.at.dk/vejledninger/a-1-12
- A.1.2 Indeklima

I kan klage over påbuddet

I kan klage over påbuddet til Arbejdsmiljøklagenævnet. Hvis I ønsker at klage, skal I sende klagen til Arbejdstilsynet. Vi skal modtage klagen inden fire uger efter, at I har modtaget påbuddet. Klage har opsættende virkning. Det betyder, at I ikke behøver at rette jer efter påbuddet, mens klagen bliver behandlet. Hvis vi fastholder påbuddet, sender vi klagen videre til Arbejdsmiljøklagenævnet, som behandler jeres klage.

Følg jeres sag digitalt

Få overblik over denne sag og eventuelle andre sager med Arbejdstilsynet på OnlineAt. Her kan I bl.a. se kommende frister, og om Arbejdstilsynet vurderer, at I har efterkommet påbuddet.

Ring, hvis I har spørgsmål

I er velkomne til at ringe til Arbejdstilsynet på 70 12 12 88, hvis I har spørgsmål til påbuddet.

Venlig hilsen

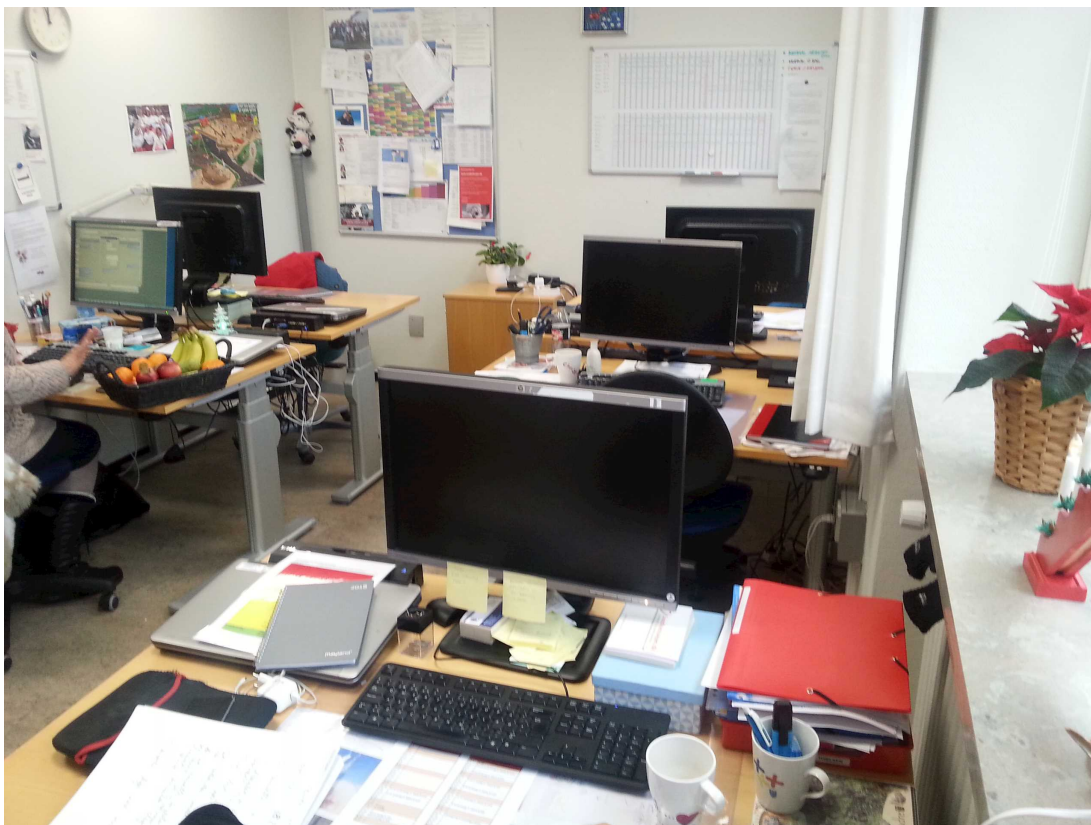
Susanne Busk Jensen
Tilsynsførende

Billede 1:
Kontor EM 43

På billedet ses skærmarbejdspladserne i kontor EM 43. Der er opstillet 7 skærmarbejdspladser i lokalet

Billede 2:
Kontor EM 46

På billedet ses skærmarbejdspladserne i kontor EM 46. Der er opstillet 5 skærmarbejdspladser i lokalet

Billede 3:
Kontor E 108

På billedet ses skærmarbejdspladserne i kontor E 108. Der er opstillet 5 skærmarbejdspladser i lokalet.